

UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1259/2011

z dne 2. decembra 2011

o spremembi Uredbe (ES) št. 1881/2006 v zvezi z mejnimi vrednostmi dioksinov, dioksinom podobnih PCB-jev in dioksinom nepodobnih PCB-jev v živilih

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 315/93 z dne 8. februarja 1993 o določitvi postopkov Skupnosti za kontaminante v hrani ⁽¹⁾ in zlasti člena 2(3) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba Komisije (ES) št. 1881/2006 z dne 19. decembra 2006 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih ⁽²⁾ določa mejne vrednosti dioksinov in dioksinom podobnih PCB-jev v raznih živilih.

(2) Dioksini spadajo v skupino 75 kongenerjev polikloriranega dibenzo-p-dioksina (PCDD) in 135 kongenerjev polikloriranega dibenzofurana (PCDF), od katerih je 17 problematičnih s toksikološkega vidika. Poliklorirani bifenili (PCB) so skupina 209 različnih kongenerjev, ki jih lahko razdelimo na dve skupini glede na njihove toksikološke lastnosti: 12 kongenerjev kaže podobne toksikološke lastnosti kot dioksini in se zato pogosto imenujejo „dioksinom podobni PCB-ji“. Ostali PCB-ji ne kažejo dioksinom podobne toksičnosti, vendar imajo drugačen toksikološki profil in se imenujejo „dioksinom nepodobni PCB-ji“.

(3) Vsak kongener dioksinov ali dioksinom podobnih PCB ima drugačno stopnjo toksičnosti. Za določitev toksičnosti teh različnih kongenerjev je bil uveden pojem faktorji ekvivalence toksičnosti (TEF), da bi se omogočila ocena tveganja in regulativni nadzor. To pomeni, da se analitični rezultati v zvezi z vsemi posameznimi kongenerji dioksinov in dioksinom podobnih PCB-jev, ki so problematični s toksikološkega vidika, izrazijo z izmerljivo enoto, in sicer z ekvivalentom toksičnosti TCDD (TEQ).

(4) Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) je med 28. in 30. junijem 2005 organizirala strokovno delavnico o vrednostih faktorjev ekvivalence toksičnosti (TEF), ki jih je SZO določila leta 1998. Številne vrednosti TEF so bile spremenjene, med drugim za PCB-je, oktaklorirane kongenerje in pentaklorirane furane. Podatki o vplivih novih vrednosti TEF in nedavni rezultati prisotnosti so zbrani v znanstvenem poročilu Evropske agencije za

varnost hrane (EFSA) „Rezultati spremljanja ravni dioksina v živilih in krmi“ ⁽³⁾. Zato je ob upoštevanju teh novih podatkov primerno pregledati mejne vrednosti PCB-jev.

(5) Znanstveni odbor EFSA o onesnaževalih v prehranski verigi je na zahtevo Komisije sprejel mnenje o prisotnosti dioksinom nepodobnih PCB-jev v krmi in živilih ⁽⁴⁾.

(6) Vsota šestih označevalcev ali kazalnikov PCB-jev (PCB28, PCB52, PCB101, PCB138, PCB153 in PCB180) zajema približno polovico skupne količine dioksinom nepodobnih PCB-jev, prisotnih v krmi in živilih. Navedena vsota velja za primerni označevalec prisotnosti dioksinom nepodobnih PCB-jev in izpostavljenosti ljudi dioksinom nepodobnih PCB-jev ter mora zato biti določena za mejno vrednost.

(7) Mejne vrednosti so bile določene ob upoštevanju najnovejših podatkov o prisotnosti, ki so bili zbrani v znanstvenem poročilu EFSA „Rezultati spremljanja dioksinom nepodobnih PCB-jev v živilih in krmi“ ⁽⁵⁾. Čeprav je mogoče doseči nižje meje določanja, je mogoče opaziti, da znatno število laboratorijev uporablja mejo določanja 1 µg/kg maščobe ali celo 2 µg/kg maščobe. Če bi analitični rezultat izrazili kot zgornjo vrednost, bi v nekaterih primerih lahko nastala vrednost, ki bi bila blizu mejne vrednosti, če bi bile določene zelo stroge mejne vrednosti, čeprav ne bi bili ovrednoteni nobeni PCB-ji. Ugotovljeno je bilo tudi, da podatki za nekatere kategorije živil niso bili zelo obsežni. Zato bi bilo mejne vrednosti primerno pregledati čez tri leta na podlagi obsežnejše zbirke podatkov, ki bi jo dobili s tako analitsko metodo, ki bi bila dovolj občutljiva za vrednotenje nizkih vrednosti.

(8) Odstopanja so bila odobrena za Finsko in Švedsko, da na trg dasta ribe iz baltiške regije in so namenjene prehrani na njenem ozemlju ter imajo vrednosti dioksina višje od mejnih vrednosti, določenih za dioksine ter vsoto dioksinov in dioksinom podobnih PCB-jev v ribah. Navedeni državi članici sta izpolnili pogoje v zvezi z zagotovitvijo informacij o prehranskih priporočilih potrošnikom. Vsako leto Komisiji sporočita rezultate spremljanja vrednosti dioksinov v ribah iz baltske regije ter ukrepe, sprejete za zmanjšanje izpostavljenosti ljudi dioksinom iz baltske regije.

⁽³⁾ EFSA Journal 2010; 8(3):1385, <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/1385.pdf>.

⁽⁴⁾ EFSA Journal (2005) 284, str. 1, <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/284.pdf>.

⁽⁵⁾ EFSA Journal 2010; 8(7):1701, <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/1701.pdf>.

⁽¹⁾ UL L 37, 13.2.1993, str. 1.

⁽²⁾ UL L 364, 20.12.2006, str. 5.

- (9) Na podlagi rezultatov spremljanja vrednosti dioksinov in dioksinom podobnih PCB-jev, ki sta ga opravili Finska in Švedska, je bilo mogoče odstopanje omejiti na nekatere vrste rib. Glede na vztrajno prisotnost dioksinov in PCB-jev v okolju in posledično v ribah je primerno odobriti to odstopanje brez časovne omejitve.
- (10) V zvezi z lososom iz prostega ulova je Latvija zaprosila za podobno odstopanje, kot je bilo odobreno Finski in Švedski. V ta namen je Latvija dokazala, da izpostavljenost ljudi dioksinom in dioksinom podobnim PCB-jem na njenem ozemlju ni večja od največje povprečne vrednosti v drugih državah članicah ter da ima vzpostavljen sistem za zagotavljanje, da so potrošniki v celoti obveščeni o prehranskih priporočilih glede omejitev uživanja rib iz baltiške regije za opredeljene ranljive skupine prebivalstva, da bi se izognili morebitnemu zdravstvenemu tveganju. Poleg tega je treba spremljati vrednosti dioksinov in dioksinom podobnih PCB-jev v ribah iz baltiške regije, rezultate in ukrepe, ki so bili sprejeti za zmanjšanje izpostavljenosti ljudi dioksinom in dioksinom podobnim PCB-jem v ribah iz baltiške regije, pa je treba sporočiti Komisiji. Sprejeti so bili potrebni ukrepi za zagotovitev, da se ribe in ribiški proizvodi, ki niso v skladu z mejnimi vrednostmi EU za PCB-je, ne dajejo na trg v drugih državah članicah.
- (11) Ker je vzorec onesnaženja rib iz baltiške regije z dioksinom nepodobnimi PCB-ji podoben onesnaženju z dioksini in dioksinom podobnimi PCB-ji ter ker so dioksinom nepodobni PCB-ji tudi zelo obstojni v okolju, je primerno podobno odstopanje kot za dioksine in dioksinom podobne PCB-je v ribah iz baltiške regije odobriti tudi za prisotnost dioksinom nepodobnih PCB-jev.
- (12) EFSA je bila zaprosena, da pripravi znanstveno mnenje o prisotnosti dioksinov in dioksinom podobnih PCB-jev v jetrih ovac in jelenov ter o primernosti določitve mejnih vrednosti za dioksine in PCB-je v jetrih in proizvodih iz njih za celoten proizvod in ne za maščobo, kakor trenutno velja. Takoj ko bo na voljo mnenje EFSA, je zato treba pregledati določbe o jetrih in proizvodih iz njih, zlasti določbe v zvezi z jetri ovac in jelenov. Do takrat je primerno določiti mejno vrednost za dioksine in PCB-je za maščobo.
- (13) Živila z manj kot 1 % maščobe so bila doslej izključena iz mejne vrednosti za dioksine in dioksinom podobne PCB-je, ker navedena živila običajno v manjši meri prispevajo k izpostavljenosti ljudi. Vendar so se pojavili primeri živil z manj kot 1 % maščobe, vendar z zelo visokimi vrednostmi dioksina in dioksinom podobnih PCB-jev v maščobi. Zato je primerno uporabiti mejno vrednost za taka živila, vendar za celotno živilo. Ob upoštevanju, da je mejna vrednost za nekatera živila z nizko vsebnostjo maščobe določena za celotno živilo, je primerno uporabiti mejno vrednost za celotno živilo za živila, ki vsebujejo manj kot 2 % maščobe.
- (14) Glede na rezultate spremljanja dioksinov in dioksinom podobnih PCB-jev v hrani za dojenčke in majhne otroke je primerno določiti posebne nižje mejne vrednosti za dioksine in dioksinom podobne PCB-je v hrani za dojenčke in majhne otroke. Nemški zvezni inštitut za oceno tveganja je posebej zaprosil EFSA, da oceni tveganje za dojenčke in majhne otroke glede prisotnosti dioksinov in dioksinom podobnih PCB-jev v hrani za dojenčke in majhne otroke. Ko bo na voljo mnenje EFSA, bo zato treba preveriti določbe o hrani za dojenčke in majhne otroke.
- (15) Ukrepi, predvideni s to uredbo, so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali, Evropski parlament in Svet pa mu nista nasprotovala –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 1881/2006 se spremeni:

1. Člen 7 se spremeni:

- (a) Naslov „**Prehodna odstopanja**“ se nadomesti z „**Odstopanja**“.
- (b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Z odstopanjem od člena 1 lahko Finska, Švedska in Latvija odobrijo dajanje na svoj trg lososa iz prostega ulova (*Salmo salar*) in proizvodov iz njega iz baltiške regije in so namenjeni prehrani na njihovem ozemlju ter imajo vrednosti dioksinov in/ali dioksinom podobnih PCB-jev in/ali dioksinom nepodobnih PCB-jev višje od vrednosti iz točke 5.3 Priloge, če je vzpostavljen sistem, ki potrošnikom zagotavlja, da so v celoti obveščeni o prehranskih priporočilih glede omejitev uživanja lososa iz prostega ulova iz baltiške regije in proizvodov iz njega za opredeljene ranljive skupine prebivalstva, da bi se izognili morebitnemu zdravstvenemu tveganju.

Finska, Švedska in Latvija še naprej izvajajo potrebne ukrepe za zagotovitev, da se divje ulovljeni losos in proizvodi iz njega, ki niso v skladu s točko 5.3 Priloge, ne dajejo na trg v drugih državah članicah.

Finska, Švedska in Latvija bodo vsako leto Komisiji sporočile ukrepe, ki so jih sprejele za učinkovito obveščanje opredeljenih ranljivih skupin prebivalstva o prehranskih priporočilih ter za zagotavljanje, da se losos iz prostega ulova in proizvodi iz njega, ki niso v skladu z mejnimi vrednostmi, ne dajejo na trg v drugih državah članicah. Poleg tega morajo dokazati učinkovitost teh ukrepov.“

(c) Doda se odstavek 5:

„5. Z odstopanjem od člena 1 lahko Finska in Švedska odobrita dajanje na trg sleda iz prostega ulova (*Clupea harengus*), večjega od 17 cm, zlatovčice iz prostega ulova (*Salvelinus* spp.), rečnega piškurja iz prostega ulova (*Lampetra fluviatilis*) in postrvi iz prostega ulova (*Salmo trutta*) ter proizvodov iz njih iz baltiške regije in so namenjeni prehrani na njenem ozemlju ter imajo vrednosti dioksinov in/ali dioksinom podobnih PCB-jev in/ali dioksinom nepodobnih PCB-jev višje od vrednosti iz točke 5.3 Priloge, če je vzpostavljen sistem, ki potrošnikom zagotavlja, da so v celoti obveščeni o prehranskih priporočilih glede omejitev uživanja sleda iz prostega ulova, večjega od 17 cm, zlatovčice iz prostega ulova, rečnega piškurja iz prostega ulova in postrvi iz prostega ulova iz baltiške regije ter proizvodov iz njih za opredeljene ranljive skupine prebivalstva, da bi se izognili morebitnemu zdravstvenemu tveganju.

Finska in Švedska še naprej izvajata potrebne ukrepe za zagotovitev, da se sled iz prostega ulova, večji od 17 cm, zlatovčica iz prostega ulova, rečni piškur iz prostega

ulova in postrv iz prostega ulova ter proizvodi iz njih, ki niso v skladu s točko 5.3 Priloge, ne dajejo na trg v drugih državah članicah.

Finska in Švedska bosta vsako leto Komisiji sporočili ukrepe, ki sta jih sprejeli za učinkovito obveščanje opredeljenih ranljivih skupin prebivalstva o prehranskih priporočilih ter za zagotavljanje, da se ribe in proizvodi iz njih, ki niso v skladu z mejnimi vrednostmi, ne dajejo na trg v drugih državah članicah. Poleg tega morata dokazati učinkovitost teh ukrepov.“

2. Priloga se spremeni v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2012.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 2. decembra 2011

Za Komisijo
Predsednik
José Manuel BARROSO

PRILOGA

Oddelek 5: Dioksini in PCB Priloge k Uredbi (ES) št. 1881/2006 se spremeni:

(a) Oddelek 5: Dioksini in PCB se nadomesti z naslednjim:

„Oddelek 5: Dioksini in PCB-ji ⁽³¹⁾

Živila		MEJNE VREDNOSTI		
		VSOTA DIOKSINOV (SZO-PCDD/F-TEQ) ⁽³²⁾	VSOTA DIOKSINOV IN DIOKSINOM PODOBNIH PCB-jev (SZO-PCDD/F-TEQ) ⁽³²⁾	VSOTA PCB28, PCB52, PCB101, PCB138, PCB153 in PCB180 (ICES – 6) ⁽³²⁾
5.1	meso in mesni izdelki (razen užitnih klavničnih odpadkov) naslednjih živali ⁽⁶⁾ : — goveda in ovc — perutnine — prašičev	2,5 pg/g maščobe ⁽³³⁾ 1,75 pg/g maščobe ⁽³³⁾ 1,0 pg/g maščobe ⁽³³⁾	4,0 pg/g maščobe ⁽³³⁾ 3,0 pg/g maščobe ⁽³³⁾ 1,25 pg/g maščobe ⁽³³⁾	40 ng/g maščobe ⁽³³⁾ 40 ng/g maščobe ⁽³³⁾ 40 ng/g maščobe ⁽³³⁾
5.2	jetra kopenskih živali iz točke 5.1 ⁽⁶⁾ in proizvodi iz njih	4,5 pg/g maščobe ⁽³³⁾	10,0 pg/g maščobe ⁽³³⁾	40 ng/g maščobe ⁽³³⁾
5.3	mišičnina rib in ribiških proizvodov ter proizvodi iz nje ⁽²⁵⁾ ⁽³⁴⁾ , razen — jegulj iz prostega ulova — sladkovodnih rib iz prostega ulova, razen diadromnih vrst rib, ujetih v sladki vodi — ribjih jeter in proizvodov iz njih — olj morskih organizmov Mejna vrednost za rake se uporablja za mišičnino z okončin in trebušnega predela ⁽⁴⁴⁾ ; v primeru rakov ter rakovic in raznorepcev (<i>Brachyura</i> in <i>Anomura</i>) se uporablja za mišičnino z okončin.	3,5 pg/g mokre teže	6,5 pg/g mokre teže	75 ng/g mokre teže
5.4	mišičnina sladkovodnih rib iz prostega ulova, razen diadromnih vrst rib, ujetih v sladki vodi, in proizvodi iz nje ⁽²⁵⁾	3,5 pg/g mokre teže	6,5 pg/g mokre teže	125 ng/g mokre teže
5.5	mišičnina jegulj iz prostega ulova (<i>Anguilla anguilla</i>) in proizvodi iz nje	3,5 pg/g mokre teže	10,0 pg/g mokre teže	300 ng/g mokre teže
5.6	ribja jetra in proizvodi iz njih, razen olj morskih organizmov iz točke 5.7	—	20,0 pg/g mokre teže ⁽³⁸⁾	200 ng/g mokre teže ⁽³⁸⁾
5.7	olja morskih organizmov (olje iz trupov rib, olje iz ribjih jeter in olja iz drugih morskih organizmov za prehrano ljudi)	1,75 pg/g maščobe	6,0 pg/g maščobe	200 ng/g maščobe
5.8	surovo mleko ⁽⁶⁾ in mlečni izdelki ⁽⁶⁾ , vključno z mlečno maščobo	2,5 pg/g maščobe ⁽³³⁾	5,5 pg/g maščobe ⁽³³⁾	40 ng/g maščobe ⁽³³⁾

Živila	MEJNE VREDNOSTI		
	VSOTA DIOKSINOV (SZO-PCDD/F-TEQ) ⁽³²⁾	VSOTA DIOKSINOV IN DIOKSINOM PODOBNIH PCB-jev (SZO-PCDD/F-TEQ) ⁽³²⁾	VSOTA PCB28, PCB52, PCB101, PCB138, PCB153 in PCB180 (ICES – 6) ⁽³²⁾
5.9 kokošja jajca in jajčni proizvodi ⁽⁶⁾	2,5 pg/g maščobe ⁽³³⁾	5,0 pg/g maščobe ⁽³³⁾	40 ng/g maščobe ⁽³³⁾
5.10 maščoba naslednjih živali:			
— goveda in ovc	2,5 pg/g maščobe	4,0 pg/g maščobe	40 ng/g maščobe
— perutnine	1,75 pg/g maščobe	3,0 pg/g maščobe	40 ng/g maščobe
— prašičev	1,0 pg/g maščobe	1,25 pg/g maščobe	40 ng/g maščobe
5.11 mešane živalske maščobe	1,5 pg/g maščobe	2,50 pg/g maščobe	40 ng/g maščobe
5.12 rastlinska olja in masti	0,75 pg/g maščobe	1,25 pg/g maščobe	40 ng/g maščobe
5.13 hrana za dojenčke in majhne otroke ⁽⁴⁾	0,1 pg/g mokre teže	0,2 pg/g mokre teže	1,0 ng/g mokre teže

(b) Opomba 31 se nadomesti z naslednjim:

„⁽³¹⁾ Dioksini (vsota polikloriranih dibenzo-para-dioksinov (PCDD) in polikloriranih dibenzofuranov (PCDF), izraženih v ekvivalentih toksičnosti Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) z uporabo faktorjev ekvivalence toksičnosti SZO-TEF) ter vsota dioksinov in dioksinom podobnih PCB-jev (vsota PCDD, PCDF in polikloriranih bifenilov (PCB-ji), izraženih v ekvivalentih toksičnosti SZO z uporabo SZO-TEF). SZO-TEF za oceno tveganja za ljudi temeljijo na sklepih Svetovne zdravstvene organizacije – strokovnega srečanja Mednarodnega programa za kemijsko varnost (IPCS) junija 2005 v Ženevi (Martin van den Berg in sod., „Ponovna ocena faktorjev ekvivalence toksičnosti za dioksine in dioksinom podobne spojine pri ljudeh in sesalcih“, Svetovna zdravstvena organizacija, 2005 (The 2005 World Health Organization Re-evaluation of Human and Mammalian Toxic Equivalency Factors for Dioxins and Dioxin-like Compounds). Toxicological Sciences 93(2), str. 223–241 (2006)).

Kongener	Vrednost TEF	Kongener	Vrednost TEF
dibenzo-p-dioksini („PCDD“)		„dioksinom podobni“ PCB: ne-orto PCB + mono-orto PCB	
2,3,7,8-TCDD	1	<i>ne-orto PCB</i>	
1,2,3,7,8-PeCDD	1	PCB 77	0,0001
1,2,3,4,7,8-HxCDD	0,1	PCB 81	0,0003
1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1	PCB 126	0,1
1,2,3,7,8,9-HxCDD	0,1	PCB 169	0,03
1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01		
OCDD	0,0003		
dibenzofurani („PCDF“)		<i>mono-orto PCB</i>	
2,3,7,8-TCDF	0,1	PCB 105	0,00003
1,2,3,7,8-PeCDF	0,03	PCB 114	0,00003
2,3,4,7,8-PeCDF	0,3	PCB 118	0,00003
1,2,3,4,7,8-HxCDF	0,1	PCB 123	0,00003
1,2,3,6,7,8-HxCDF	0,1	PCB 156	0,00003
1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1	PCB 157	0,00003
2,3,4,6,7,8-HxCDF	0,1	PCB 167	0,00003
1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01	PCB 189	0,00003
1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	0,01		
OCDF	0,0003		

Uporabljene okrajšave: „T“ = tetra; „Pe“ = penta; „Hx“ = heksa; „Hp“ = hepta; „O“ = okta; „CDD“ = klorodibenzodioksin; „CDF“ = klorodibenzofuran; „CB“ = klorobifenil.“

(c) Opomba 33 se nadomesti z naslednjim:

„⁽³³⁾ Mejna vrednost za maščobo se ne uporablja za živila, ki vsebujejo manj kot 2 % maščobe. Za živila, ki vsebujejo manj kot 2 % maščobe, mejna vrednost za celotno živilo ustreza vrednosti za živila, ki vsebujejo 2 % maščobe, kar se izračuna iz mejne vrednosti, določene za maščobo, z uporabo naslednje formule:

mejna vrednost za celotno živilo pri živilih, ki vsebujejo manj kot 2 % maščobe = mejna vrednost za maščobo za navedeno živilo x 0,02“
